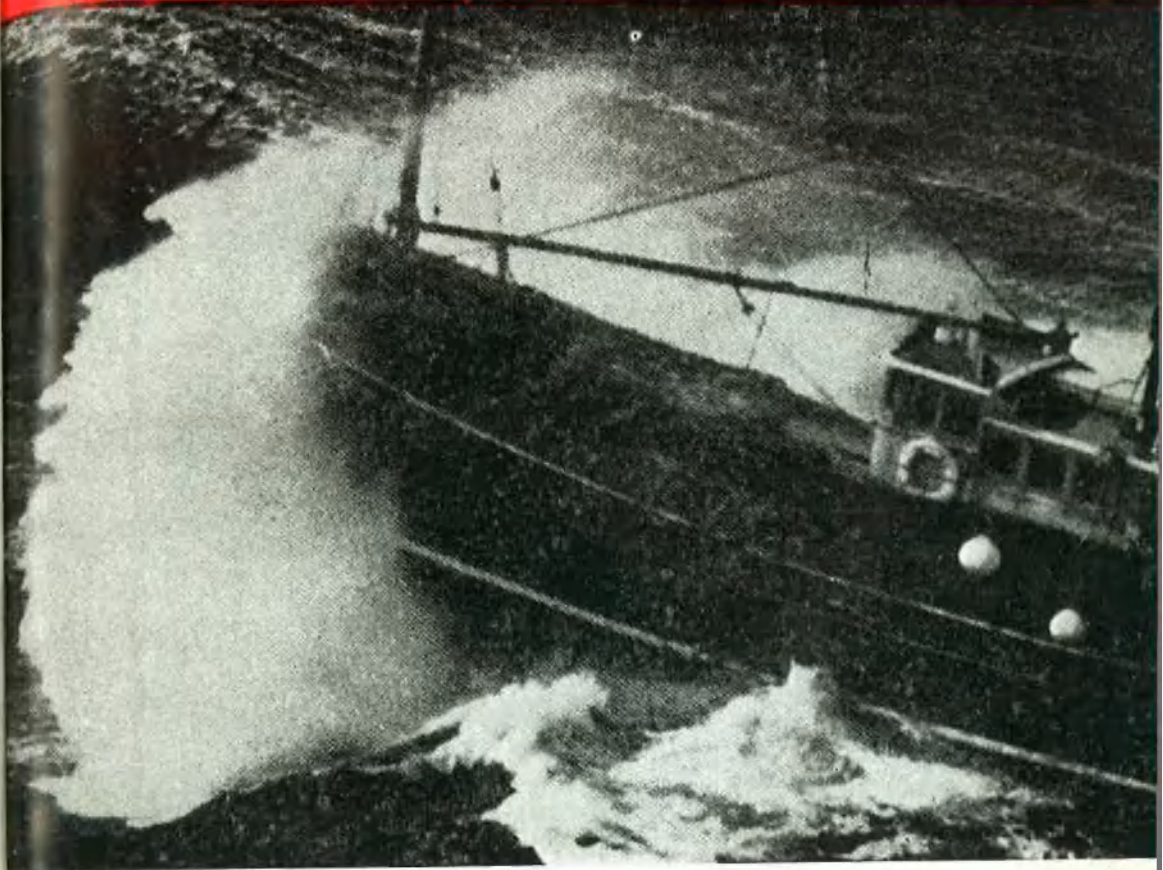

BALIK ve BALIKÇILIK

Kuruluşu : 1953

İÇİNDEKİLER

1966 ve 1967 de Dünya Balıkçılığı (Kısım 3) ...	1 Giderilmesinde Büyük Faydalar Sağlayacak
İkinci Beş Yıllık (1968-1972) Kalkınma Plânın-	Türk Ekonomisine Müsbet Etkileri Olac
da Su Ürünlerinin Hedefi	5 Balıkçılığımızın Geişmesi İçin Alınacak Te
Dünya Denizlerindeki Köpek Balıkları (Kı-	birlere Dair
sım VIII)	Yunanistan'da Balıkçılık Endüstrisinin Geliş
Gittikçe Artan Genel Beslenme Zorunluğunun	7 İmkânları ve Perspektifleri (Kısım 4)
	Dünya Balıkçılık Âlemi

CİLT : XV

SAYI : 9

KASIM 1967

ET ve BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TARAFINDAN YAYINLANIR

1967 : 11

BALIK ve BALIKÇILIK

Sahibi : ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Bu Sayıda yazı işlerini fiilen
idare eden

SUAVİ ATTILÂ

Adres ve Müracaat Yeri

Abone Şartları :

ET VE BALIK KURUMU
İSTANBUL ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ
BEŞİKTAŞ — İSTANBUL
Telefon : 47 39 30

YILLIK	15	LIRA
HARİCE	30	LİRA

İlan Ücretleri Müdürlükle
kararlandırılır.

Not : Başılmak üzere gönderilen yazılar, Heyetçe incelenir, uygun bulunanlar basılır.

1967 : 11

1967 : 11

YÖK KIRAN

Kapak Resmi: Deniz ve balıkçı gemisi (Bu resim Fishing News International dergisinden alınmıştır).

Baskı Tarihi: 28.11.1967

2 Şubat 1969

Devlet Nüshası

BALIK ve BALIKÇILIK

Kuruluşu: 1953

ET ve BALIK KURUMU TARAFINDAN HER AY YAVINLANIR

CİLT : XV

SAYI : 9

KASIM 1967

1966 ve 1967 DE DÜNYA BALIKÇILIĞI

(Kısım 3)

Roy I. JACKSON

FAO Genel Müdür Yardımcısı
(Balıkçılık)

Çeviren: Haydar SÖZER

Avlama sınırları

Norveç - Sovyet Fok Komisyonu Beyaz denizde fokları koruma tedbirlerini kabul etmiştir. Milletlerarası Balınacılık Komisyonu 1966/67 Antartik mevsimi için pelajik av sınırının 45.000 den 35.000 adet mavi balınaya indirilmesini tavsiye etmiştir. Güney yarım küresinde mavi balınaların öldürülmesinin tamamen yasaklanması ve kanbur balına av yasasının 1967 de Kuzey Pasifik'e teşmilini kabul etmiştir. Milletlerarası Deniz İstikşaf Komisyonu Ringa Komitesi Kuzey Denizi ringa stoklarından 1965 yılında yapılacak avın yüzde 5 ilâ 30 oranında azaltılmasını kabul etmiştir.

17 Mart 1967 de Birleşik Krallık tarafından davet edilen ve Avrupadan, Kuzey Amerikadan 18 devletin katıldığı bir Teknik Konferans

Lonđra'da bir Balıkçılık politikasının metnini kabul etmiştir. Bu Anlaşma 1 hazirandan 30 kasım 1969 tarihine kadar imzaya açık bulundurulacaktır. Mezkûr Anlaşma Kuzey Atlantik'te balıkçılık faaliyetleri ile balıkçılığa ilişkin faaliyetlerin yönetilmesi için modern bir kodu ihtiva etmektedir.

Keza anlaşmalar şeklinde hükûmetlerarası faaliyetlere dair misaller vermek mümkündür. Bu gibi anlaşmalar nizamî teşekküller kurmakla beraber, deniz kaynaklarının muhafazası ve idaresinde müsterek hareketi ve işbirliği teminini aramışlardır.

Teklif edilen Atlantik Orkinos Komisyonu hâlen faaliyette bulunan hükûmetlerarası birçok balıkçılık teşekküllerine iltihak edecektir. Bununla beraber bütün canlı deniz kaynaklarına lüzumlu ihtimamın gösterildiği de düşünülmemelidir. Bu gibi teşekküllerin müesseriyeti, diğer başka şeyler arasında, kudretlerine, üyeliğe, üyelerin aktif iştirakine, coğrafi bölgelere ve avlanan balık cinslerine bağlı bulunmaktadır. Bu konularla ilgili olarak bu teşekküllerdeki ehliyetlilik henüz beklenileni vermiş değildir veya fonksiyonlarda tedahül vardır.

FAO nun üye devletleri, balıkçılık üzerinde yeni kurulmuş 30 devletten meydana gelmiş Balıkçılık Komitesinin vekâletini tarif ederken bunu kabul etmiş ve bu teşekküller arasında daha sıkı kooperasyon ve işbirliği üzerinde durmuştur. Netice olarak, mezkûr Komite tarafından yapılan ilk teşebbüslerden biri, Milletlerarası Teşkilâtlarla İşbirliğini Geliştirme konusunda bir alt komitenin kurulması olmuştur. Bu alt komite diğer şeyler meyanında, deniz balıkçılık teşekküllerinin üye adedini fazlalatastırarak ve Orta-doğu ve Güney-doğu Atlantik ile Güney-doğu Pasifik'teki balıkçılık kaynaklarından rasyonel bir şekilde faydalanmayı sağlayacak usul ve yolları incelemiştir. Keza Hint Okyanusunun balıkçılık kaynaklarından rasyonel bir şekilde faydalanmayı sağlayacak usui ve yolları nazarı itibare alacak bir Çalışma Grubu ihdas edilmiştir.

Alt Komite ve Çalışma Grubu tarafından bu konuda yapılan tavsiyeler esas tutularak Balıkçılık Komitesi 1967 Nisan ayında yaptığı ikinci toplantısında şu tavsiyede bulunmuştur: FAO Tüzüğü'nün VI. maddesinin denizlerde muayyen bölgeler esasına müstenit bölgesel balıkçılık teşekkülleri meydana getirecek, ve üyelikleri Birleşmiş Milletlere dahil FAO ya dahil olmayan memleketleri ihtiva edecek şekilde tadil ve FAO Tüzüğü'nün Orta-doğu Atlantik bölgesini kapsamada sorumlu VI. 2 maddesi tahtında muvakkat bir tedbir olarak, seçilmiş üye memleketlerden müteşekkil bir komite teşkili.

FAO Sekreterliği ve Genel Müdüründen, bu maksatla ilgili devletler tarafından tam bir mezuniyetle gönderilecek temsilcilerin katılacağı bir konferans tarafından muhtemelen kabul edilmek üzere, Güney-doğu At-

lantik için bir balıkçılık teşkilâtını ihdas eden bir Anlaşma tasarısının hazırlanması ve FAO statüsünün VI. 1 maddesine göre bir Hint Okyanusu Balıkçılık Komisyonunun kurulması ile ilgili bir karar tasarısının FAO Konseyine getirilmesi rica edilmiştir.

Balıkçılık Dairesi

Dünya balıkçılık eğilimlerinin bu özetinde FAO Balıkçılık Dairesi hakkında birkaç söz söylemek icabetmektedir. Bu daire 1 Ocak 1966 da o zamanki Balıkçılık Şubesi yerine ikame edilmiştir. Balıkçılık Dairesi 30 devletin üye olduğu Balıkçılık Komitesi ile birlikte, FAO nun dünya çapındaki üyelik hizmetini kuvvetlendirmek ve islah etmek için gerekli imkânlar ortaya koymaktadır. Bu Dairenin hâlen 65 - 70 profesyonel memuru vardır. Dışardaki irtibat bürolarında çalışan 10 memur bu rakama dahil değildir.

Şayet tahsisat bulunursa, kanaatime göre, esasından dünyada balıkçılık alanında en faal bir kadro olduğu için önümüzdeki dört sene içinde verilen vazifenin ifasını teminen, bu kadro daha kuvvetli olarak takviye edilecektir. Personelin meslekî yetkisi; yönetimi, deniz ve tatlı su bilimini, ürünün teknolojisini, teçhizat ve tekne dizaynını, ekonomiyi, istatistiği, mühendisliği, pazarlama kooperatiflerini hemen hemen balıkçılığın bütün sahalarını kapsamaktadır. Daire, balıkçılığın geliştirilmesine ait 30 kadar proje için Birleşmiş Milletler Geliştirme Programı tahtında, bir akit gibi hareket etmektedir. Bu projeler 39 memleket ve 16 akaziye ihata etmekte olup toplam 25 milyon sterling (72 milyon dolar) lik bir bütçeye ihtiyaç göstermektedir. Bu meblâğın yarısı yardım gören ve geri kalanı ise hibe eden ülkelerden karşılanmaktadır. Tâyinler tamamlandıktan sonra, 140 beynelmilel eksper bu projelerde çalışacaktır.

Daha kısa vadeli teknik yardım projeleri için münferit balıkçılık eksperleri sağlayan diğer bir program Birleşmiş Milletler DP tarafından finanse edilmiştir. Hâlen bu sahada 43 beynelmilel eksper tâyin edilmiş, 27 eksper ise tâyin edilmek üzeredir. Bu programların her ikisi de, eğitim için ev sahibi memleketlerin kontrpar eksperlerini sağlamalarını ve milletlerarası yardım nihayet bulunca deruhte etmelerini istemektedir.

Ufukta

İleriye bakmak FAO nun vazifelerinden biridir. Dünya Endikatif Tarımsal Gelişme Plânı 1957 ve 1985 yıllarını hedef olarak kabul etmiştir. İntizar edilen nüfus artışı ve bunun muvacehesinde taleplerin artışı, gıda istihsal ünitelerinin, ihtiyaçların ve potansiyellerin değerlendirilmesini intaç etmektedir. Balıkçılık veçheleri; dünya okyanuslarından elde edilecek arzulan gıdanın hâla bilinmeyen istihsal kapasitesi ile kom-
plike ve hangi ülkelerin balık avlayacakları sorunları ile ilgilidir. Önü-

müzdeki sene hazır bulundurulması icabeden bu büyük teşebbüsten payımıza düşeni üzerinde sıkı çalışmaktayız.

Önümüzdeki senelerde, daha fazla bahsedilmesini beklediğimiz balıkçılığın gelişmesi ile ilgili sektör veya safhalarının birkaçını zikredeyim. Tekne ve teçhizat dizaynının rasyonelleştirilmesinde, geliştirilmesinde ve araştırma işleri ve usullerinin uygulanmasında daha şümüllü bir terakki olacaktır. Standart balık av gününde istihsalin azalması, maliyeti asgarî hadde indirmek için devamlı çaba harcanmasını zorunlu kılacaktır.

Balıkçılık hükümlerinin geçerli olacağı sahaların sınırları ile ilgili istikrarsız durum muhtemelen devam edecek görünmektedir. Milletlerarası anlaşmalar tahtında muhafaza tedbirlerinin yürürlükte tutulmasına ve böylece bir politikanın takibine daha fazla itina gösterilecektir. Bu gibi anlaşmalara göre millî kotaların tâyini konusuna daha çok dikkat gösterilecektir. Ümit edebiliriz ki, balık stoklarını daha sür'atli değerlendirmeye usullerinin ilim adamlarının en azından yeni balıkçılık sistemlerine çok yaklaşımlarını sağlayacaktır. Milletlerarası istikşafî balıkçılığın ve araştırma seferlerinin örgütlenmesi dahil, açık denizlerdeki araştırmalar için yeni anlaşmalara intizar etmeliyiz.

Nesli tükenmekte olan Antartik balinalarının gıdasını teşkil eden küçük balıkların ve hatta krill'in istihsalı için yeni usullerin geliştirilmesine intizar edebiliriz. Bundan sonra, yeni mamullerin yeni işleme usullerinin ve islah edilmiş kalitenin gelmesi lâzımdır. Deniz kaynaklarının mülkiyetinin milletlerarası bir hale getirilmesi tasavvurlarının ve denize ait bütün meselelerle iştigal etmek üzere Birleşmiş Milletler ailesi içinde özel bir teşkilâtın kurulması düşüncelerinin görüşülmesini de bekleyebiliriz.

Okyanuslardan çok daha fazla elde etmek aynı zamanda istihsalın her safhasında uygulanacak tahdidi tesbit ve yürürlüğe koymak için çaba harcamak işini, daima aç olan dünyanın hiç durmadan artan ihtiyaçlarını karşılamak maksadiyle denizdeki gıdaya olan muttasıl artan ihtiyacın farkında olarak yapmalıyız.

İKİNCİ BEŞ YILLIK (1968 - 1972) KALKINMA PLÂNINDA SU ÜRÜNLERİNİN HEDEFİ

SAİM ONAT
Balıkçılık Uzmanı

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânında su ürünleri ile ilgili olarak açıklanan konulara deyinmeden önce, Birinci Beş Yıllık Plân dönemindeki hizmetlerin sonuçları hakkında bilgi vermekte fayda vardır.

1963 - 1967 Birinci Beş Yıllık Kalkınma Plânında, balıkçılığımızın geliştirilmesi amacı ile yer verilen çeşitli faaliyet konularında yapılan tahminlerin gerçekleştirilememiş olduğuna, 21.8.1967 gün 12679 sayılı resmî gazetede yayınlanan 2. Beş Yıllık Plânın açıklanmasında, temas edilmiş bulunmaktadır.

Şöyle ki:

- Üretimde plân dönemi sonunda % 180 bir artışın olabileceği tahmin edilmesine karşılık, gerçekleşme ancak % 40 kadar olmuştur.
- Tüketim alışkanlıklarında önemli ve yaygın bir değişme olmamıştır.
- Gerek kamu, gerekse özel sektörün plân dönemi içersinde gerekli tedbirleri ve yatırımları ele alıp zamanında tamamlayamamış olması sebebiyle, gelişmeye etkili tesisler kurulamamıştır.
- Balıkçılığımız kıyılarımızın belirli yerlerinde ve bazı iç sularımızda yapılan avlanmalardan ileriye gidememiştir.
- Geniş bir sahil şeridinde sahip bulunan memleketimizde bugün avlanılan balık miktarlarının çok üstünde bir potansiyelin mevcut olduğu bilindiği halde, modern şekilde ve aramaya dayanan bir avlanma sistemi bulunmadığından, balık üretimi beklenen seviyeye ulaşamamıştır.
- İç sularımızda yapılan avlanmalar ise, potansiyelin ancak % 20 kadar değerlendirilebilmektedir. Avlanma yönünden herhangi bir tedbirin alınmadığı bu yerlerde genel üretime geniş katkısı olabilecek değerde balık potansiyeli bulunmaktadır.
- Su ürünleri kanun tasarısı hazırlanmış fakat henüz kanunlaşmamıştır.

Görüldüğü üzere, plânlı kalkınma dönemine girmiş bulunan memleketimizin ekonomik gelişmesinde faydalı olacak Su Ürünlerimizin, beklenen seviyeye ulaştırılması bakımından Birinci Beş Yıllık Plân döne-

minde ön görülen tedbirler üzerinde yapılan çalışmaların yeterli olmadığı anlaşılmaktadır.

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânında Su Ürünleri ile ilgili olarak ele alınan ve gerçekleştirilmesi beklenen konular ise şöyle tesbit olunmuştur:

- Tüketicinin arttırılması; I. Plân Döneminde nüfus başına taze su ürünleri tüketimi olarak tesbit edilen 2,3 kg. miktarın 2,8 kg. ma çıkacağı tahmin edilmektedir.
- İhracatın arttırılması; I. Plân Döneminde üretimin ortalama % 8,7 si ihraç olunmuştur. İkinci Plân döneminde ihracatın iki katından çok artacağı, üretimin % 12,7 sine yükseleceği beklenmektedir. Ancak, bu gelişme açık deniz balıkçılığına geçişe bağlıdır.
- Üretimin arttırılması; genellikle yıllık ortalama 115.000 ton civarında hesaplanan su ürünleri üretiminin İkinci Plân Döneminde 240.000 tona ulaşacağı tahmin olunmuştur.
- Balıkçılığımızın açık deniz balıkçılığına geçişi için gerekli tedbirler alınacaktır.
- Kıyılarımızın muayyen yerlerinde ve muayyen mesafeler içersinde yapılmakta olan kıyı balıkçılığının, sahillerimizin imkân verdiği mesafelerde ve değişik mevkilerde avlanma yapabilmeleri için, araç, gereç ve donatılarını bu tip balıkçılığı yapacak şekilde tamamlamaları için tedbirler alınacaktır.
- Aramaya dayanan balıkçılığı geliştirmek üzere, balık sürülerinin yerlerinin bulunup balıkçılara duyurulması içi Devletçe ele alınacaktır.
- Kurulacak olan balıkçı kooperatiflerine gerek lüzumlu tesisler araç ve av malzemesi yönünden gerekse avlanan balıkların muhafaza veya dağıtımı için gerekli yatırımlara devletçe imkân sağlanması ele alınacaktır.
- İhracatın geliştirilmesi ve özellikle balıkçı kooperatifleri tarafından ihracat yapılmasını destekleyici tedbirler alınacaktır.
- Genel Üretime önemli tesiri olabilecek İç Sular Balıkçılığını geliştirmek üzere av yerleri ve avlanma şeklinin düzenlenmesine, hazırlanacak mevzuatta yer verilecektir.
- Su Ürünleri Kanunu çıkarılacak, Su Ürünleri Teşkilâtı kurulacaktır.

Su Ürünlerimizi ve ekonomisini geliştirmeye mâtuf tedbirlerin alınması amacı ile, Hükûmetçe İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânında ön görülen hizmetlerin tahakkukunu mümkün kılacak lüzumlu tedbirler alınmadıkça hizmetlerin ikinci plân dönemi içinde de gerçekleştirilmeleri beklenemez.

Kabul etmek icabeder ki, balıkçılık çalışmalarının sevk ve idaresinin koordinasyonu bakımından lüzumlu, Su Ürünleri Kanunu çıkmadık-

ça ve bu kanuna göre faaliyetleri düzenli bir şekilde yürütecek sağlam esaslara dayanan yetkili bir teşkilât kurulmadıkça balıkçılığımızın istenen seviyeye ulaşmasını beklemek fazla iyimserlik olur.

Hâlen memleketimizin Su Ürünleri problemleri ile on'u mütecaviz kamu teşekkülü görev ifa etmektedir. Balıkçılık faaliyetlerinin sevk ve idaresinin koordinasyonu bakımından hizmetlerin ayrı ayrı teşekküllere tevdi edilmiş bulunması, tatbikatta birçok aksaklıklara ve zaman kayıplarına sebep teşkil ettiği bilinen bir hakikattir.

Bugün için bütün ileri memleketlerin üzerinde artan bir önemle durup yakinen takip ettikleri balıkçılık hizmetlerini yürütmekle görevli tamamen müstakil ve yetkili teşkilâtlar mevcuttur. O kadar ki bazı memleketlerde bu teşkilât müstakil bir Bakanlık seviyesindedir.

Demek oluyor ki, hizmetin ehemmiyeti ile mütenasip olarak o hizmeti yürütecek teşkilâtın da kurulması elzemdir.

Binaenaleyh, plânın tedbirlerle ilgili son bölümünde «Su Ürünleri Kanunu çıkartılacak, Su Ürünleri teşkilâtı kurulacaktır.» denildiğine göre en yakın bir gelecekte bunların gerçekleşmesi, ilerdeki çalışmalar için güven verici olacaktır.

— o O o —

DÜNYA DENİZLERİNDEKİ KÖPEK BALIKLARI (Kısım VIII)

**Yazan : Emekli Koramiral
Şeref Karapınar**

Subordo (3) : Squaloidea (Cyclospondylous sharks) :

Genel olarak 5 galsama yarığı (Yalnız Pilotrema'larda 6) mevcut olup 2 dorsal yüzgeçleri bulunur. Bazılarında bu yüzgeçlerin herbirinin önünde tipik birer diken bulunur. Dikeni olmayan cinslerde anal yüzgeç de bulunmaz. Burunları basittir. Spiracle vardır. Hepsi dipte yaşayan formlardır. Bu sınıf iptidai köpekbalığı grubunu temsil etmektedir. Bu guruba mensup balıklar 6 familya halinde tasnif edilmişlerdir:

Familya (1) : Hybodontidae :

Bu familyaya mensup hayvanlar arzın ikinci zamanı olan Mesozoic devirde yaşamış olup bugün nesilleri tükenmiştir. Mevcudiyetleri fosillerinden tesbit edilmiştir.

Familiya (2): Heterodontiade :

Bu familiyaya Heterodontus, Gyropleurodus vesaire gibi genişler bağlı olup çenelerinin ön kısmındaki dişler avını yakalamak için sivri ve ufak yanlardaki dişler ise kabuklu deniz hayvanlarını kırarak şekilde küt ve yassıdır.

Heterodontus genişüne bağlı 7 species tesbit edilmiş olup bunlar Pasifik ve Hind Okyanuslarında yaşamaktadırlar. Bu familiya mümessilleri yavrularını yumurta ile dünyaya getirirler. Yumurtaları mahrutî biçimde birer kese içinde bulunur ve helezonî kıvrımlıdır.

HETERODONTUS PHILIPPI (Port Jackson shark) :

Diğer ilmi adı HETERODONTUS FRACISI olan bu tür Birleşik Amerika'nın California körfezinde pek mebzul olarak bulunmaktadır. En fazla 4 kadem boyunda olur. Dipte yaşar, ve dibe yakın yaşayan balık, mollusk ve krüstaselerle beslenir. Türkiye sularında yoktur.

Familiya (3): Protospinaciade :

Bu familiya mümessilleri arzun Jurassic devrinde yaşamış olup bugün nesilleri tükenmiştir. Mevcudiyetleri fosillerinden tesbit edilmiştir.

Familiya (4): Pristiophoridae: (Saw sharks) :

Bu familiyaya Pristiophorus, Pilotrema gibi genişler bağlıdır. (Saw sharks — destere köpekbalığı) adı verilen bu familiyaya bağlı genişlerden Pristiophorus'lar Indo-Pasifik denizlerinde ve Pilotremalar ise Güney Afrika sularında yaşamaktadırlar. Bunların burun kemikleri yassı bir süngü gibi uzamış olup kenarları tıpkı destere gibi dişlerle doludur. Bu yüzden ilerde izah edilecek olan Batoidea alt ordosuna bağlı Pristidae familyasına mensup (Saw fish — destere balığı) ile karıştırılmaktadır. Halbuki bunların vücut şekilleri ve fizyolojik vasıfları tamamiyle ayrıdır. Pristiophorus'lar (Saw shark) iptidai ve tipik köpek balıkları grubuna dahil oldukları halde Pristis'ler (Saw fish) vatoz cinsi yassı köpek balıkları (Skate ve Ray) grubuna dahildir. Saw shark'larda destere biçimi burunlarında bulunan iki uzun tentacle Saw fish'lerde yoktur. Saw shark'larda galsama yarıkları vücudun yan tarafında bulunmasına mukabil Saw fish'lerde vücudun alt kısmındadır.

Familiya (5): Squalidae (Spiny sharks) :

Köpek balıklarının en geniş familyalarından biri olup Squalus, Spinax, Acanthias, Centrina, Centrophorus, Somniosus, Laemargus, Scymnus ve Echinorhinus gibi bir çok genişler bu familiyaya bağlı bulunmaktadır. Hidrobiyoloji Araştırma Enstitüsü yayınlarından sayın Fethi Ak-

şırayın «Türkiye deniz balıkları tayin anahtarı» isimli çok değerli eserinde Squalidae familyasına mensup köpek balıkları iki ayrı familya halinde gösterilmiş olup bunlardan Spinaciade familyasına bağlı genüsler Spinax, Acanthias, Centrina, Centrophorus olarak yer almış ve Scymnidae familyasına bağlı genüsler ise Laemargus, Scumnus, ve Echinorhinus olarak gösterilmiştir. Filhakika bu iki grubun karakteristik farkları nazarı dikkate alınacak olursa bu tasnif şeklinin daha mantıklı olduğu görülmekte ise de ben yazımın baş tarafında belirttiğim gibi Encyclopedia Britannica'daki sınıflandırmağı esas kabul ettiğim için bu iki familyayı alt familya olarak göstermek mecburiyetinde kaldım.

Squalidae familyasına mensup köpek balıkları bir kısmı sığ sularda yaşayan ufak balıklar ve diğer kısmı ise derin sularda yaşayan balıklardır (Centrina ve Centrophorus'lar gibi). Bunlar Portekiz açıklarında 400 - 500 kulaç derinliklerde çok uzun oltalarla avlanmaktadırlar.

Familyanın karakteristik vasfı, iki dorsal yüzgecinin bulunması ve anal yüzgecinin bulunmamasıdır. Bunların göz kapakları da yoktur. Yavrularını doğurarak dünyaya getirirler. İngiltere sularında bu familyanın ikisi yerli olmak üzere 10 kadar türü bulunur. Türkiye sularında da ilerde izah edileceği üzere birçok türleri mevcuttur.

Subfamilya (1): Spinacidae (Dogfishes):

Bu alt familyaya bağlı köpek balıkları Kuzey ve Güney yarım kürelerindeki mutedil denizlerin sahil bölgelerinde 200 metre derinliklere kadar uzanan sularda çok yaygın olarak bulunurlar. Ekseri formlar 30 - 60 metrelik sığ sularda bulundukları gibi bazı formlar da 500 metre ve daha fazla derinliklere inmektedirler. Umumiyetle dipte veya dibe yakın yaşamaktadırlar.

Anal yüzgeçleri yoktur. İki dorsal yüzgeci vardır ve her dorsal yüzgecin önünde birer diken bulunur. Kuyruklarının üst kanadı iyi inkişaf etmiştir. Kuvvetli yüzücüdürler. Dişleri ufak olup uçları yana doğru kayık ve iç kısımları kesicidir. Karnivordurlar ve başlıca gıdalarını dip ve dibe yakın yaşayan omurgasız hayvanlarla ufak balıklar teşkil eder.

Renkleri mavimsi gri, boz veya siyah olur. Bazılarının sırt ve yanlarında açık veya koyu renkli leke veya çizgiler bulunur. Karın kısmı açık renkli veya beyazdır.

Üremeleri ilkbahar veya yaz aylarında sahillere yaklaşarak 50 - 100 metre derinliklerde toplanmak suretiyle vukubulur. Yavrularını doğurarak dünyaya getirirler. Hamilelik müddeti 18-20 ay devam eder. Nisbeten az sayıda olan yavruları 10 - 25 kadardır.

Bu gruba mensup köpek balıklarının dorsal yüzgeçlerinin önünde

bulunan dikenler, açtığı yaraları çabuk iyileştirmeyen ve çok ızdırap veren balgam nevinden bir mukus ile kaplıdır.

Türkiye sularında bulunan bu gruba mensup köpek balıkları şunlardır:

CENTRINA VULPECULA (Domuz balığı), ACANTHIAS VULGARIS (mahmuzlu camgöz), ACANTHIAS BLAINVILLEI (Camgöz), ACANTHIAS UYATUS (Camgöz), SPINAX NIGER.

Spinacidae alt familyasına mensup köpek balıklarından tesbit edilebilenler hakkında aşağıda izah teverilmiştir:

ACANTHIAS VULGARIS (Piked dogfish):
(SQUALUS VULGARIS)

Mahmuzlu camgöz adı ile Türkiye sularında pek mebzul bulunan bu balığın eldeki mehazlara göre SQUALUS ACANTHIAS, SQUALUS SPINAX, SPINAX ACANTHIAS gibi bazı ilmi isimleri daha mevcuttur. Ayrıca (Spiny dogfish), (Spined dogfish), (Spurdog), (Flake), ve (Gray shark) gibi muhtelif İngilizce isimleri de vardır.

Kozmopolittirler. Bütün dünya denizlerindeki mutedil sularda yaşamaktadırlar. Serin suları severler. Ve yaz aylarında derin sulara çekilirler. Çok soğuk mevsimlerde de tekrar kaybolurlar. Böylece muhaceretleri yaşadıkları bölgedeki suyun hararetine ve dolayısıyla mevsimlere tabi olduğundan muayyen zamanlarda derin sularla sahil arasında cereyan eder.

Bu muhaceretlerinde üremelerinin de rolü vardır. Üreme mevsimi olan ilkbahar ve sonbaharda sürüler halinde sığ sulara yaklaşırlar. Sonbaharda çiftleşir ve 18 aylık hamilelik müddetinden sonra ilkbaharda yavrularlar. Yavrularını doğurarak dünyaya getirirler. Yavrular 28 - 30 santimetre boyunda doğar. Bir seferde 10 - 12 yavru yaparlar. 25 yavru yapanları da görülmüştür. Denizin tuz kesafetinin bu balıklar üzerinde müessir olmadığı bunların tuz kesafeti binde 14'e kadar düşen sularda dahi görülmesiyle anlaşılmıştır.

En fazla 4 kadem boyunda ve 20 libre ağırlıkta olurlar. Dişileri erkeklerle nazaran biraz daha irice olur.

Renkleri sırtta mavimsi, kurşunî veya bozrenk, karın da beyaz olur. Bazılarında sarı lekeier bulunur.

Bütün familya mensupları gibi iki dorsal yüzgeçleri ve herbirinin önünde birer sert diken vardır. Bu dikenlerin açtığı yaralar oldukça vahimdir ve tedavileri uzun sürmektedir. İkinci dorsal yüzgecin dikenini yüzgecin boyundan biraz daha kısa olur. Anal yüzgeç yoktur. Göğüs yüzgeçleri büyük, karın yüzgeçleri küçüktür. Kuyruk yüzgecinin kanatları heteroserk olup birbirinden farklıdır. Erkeklerde karın yüzgeçleri kopula-

tif organlara tahavvül ettiğinden bunların cinsiyeti kolayca tefrik edilebilir. Birinci sırt yüzgeci göğüs yüzgecinin arka ucu hizasında ve ikinci sırt yüzgeci ise karın yüzgecinin arka ucu hizasında başlar. Göğüs yüzgeçlerinin önünde 5 çift galsama yarığı vardır. Vücutları geriye doğru bükük dişli plakoit pullarla kaplıdır. Burun delikleri ve ağız başın alt tarafında bulunur. Gözlerin hemen gerisinde bir çift nefes deliği (spiracle) bulunur. Göz kapakları yoktur. Her iki çenede üç sıra destere şeklinde keskin ve kiremit tarzında sıralanmış uzun dişleri vardır.

Ufak dip balıklariyle ve omurgasız hayvanlarla beslenirler. Bu meydana mürekkep balığı, deniz kurtları, medozalar ve istisnai ahvalde ölü organizmaları da yerler. Süratli yüzemezler aktif ve çevik hayvanlar değildirler. Olta ile avlandıkları zaman yay gibi gerilerek çarpınırlar.

Atlantikte bilhassa tropik bölgenin kuzeyindeki mutedil sularda çok bulunurlar. Karadeniz de dahil olmak üzere bütün Türkiye sularında da bulunmaktadır. Olta ve ağlardaki balıklara saldırdıkları için balıkçıları bunları baş belâsı telâkki ederler.

Eti serttir. Fakat iyi hazırlandığı takdirde lezzetli olur. İngilterede İskoçyalılar evveldenberi bu balığın etine rağbet etmektedirler. Son zamanlarda İngilterenin güney eyaletlerinde de eti yenmeğe başlamıştır. Pazarlarda tıpkı bizde Keler balığında olduğu gibi hayvanın kafası atılıp derisi yüzüldükten sonra (Darwen Salmon) adı ile satılır. Yakın zamana kadar İngilizler de Türkler gibi köpek balıklarına iltifat etmezlerdi. Bugün nüfusun artması, ihtiyacın çoğalması, dünya harplerinin getirdiği iktisadî krizler eti yenen bütün Dogfish'leri aranan ve sevilen bir gıda maddesi haline getirmiş olup pazarlarda (Rock eel) veya (Rock Salmon) gibi müstear isimler verilerek satılmaktadır. İkinci dünya harbinde Birleşik Amerikada (Grey fish) adıyla konserve edilmiş ve çok rağbet görmüştür. Bu hayvanların derileri endüstride, iç organları ve artıkları da sun'î gübre imalinde kullanılmaktadır. Karaciğerinden istihsal edilen yağ sanayide kullanılır.

Orta Amerikada Nikaragua gölünde bulunan (Gray shark) adındaki köpek balığı 7 kadem boyunda olup insanlara saldırmaktadır. İsim müşabeheti olmakla beraber bu hayvanla hiç bir alâkası yoktur.

ACANTHIAS BLAINVILLEI (Blainville's dogfish):
(Squalus Blainvillei)

Diğer ilmî isimleri SQUALUS FERNANDINUS ve SPINAX BLAINVILLEI olan ve (Camgöz) adıyla Türkiye sularında da pek mebzul bulunan bu tür en ufak köpek balıklarından olup normal boyları 1.5 - 2 kadem civarındadır. En fazla 3 kadem boya ulaşırlar. Akdenizde, Egede ve çok mebzul olarak Marmara ve Karadenizdeki sahillerimizde bulunur-

lar. Kozmopolittirler. Bütün Okyanusların mutedil bölgelerinde ve iç denizlerinde yaşarlar. SQUALUS ACANTHIAS ile hemen hemen aynı vasıfları taşıdıkları halde bunların bu familyada istisnai bir hâl olarak Anal yüzgeçleri vardır. Ve vücudun orta kısmında bulunur. Anus vücudun tam ortasına tesadüf eder. İkinci dorsal yüzgecin dikenini ya yüzgeç kadar boydadır veya ondan daha da yüksektir. Her iki çenesindeki dişler birbirinin aynıdır ve kesicidir.

Eti yenir, İstanbulda da bilhassa hristiyanlarca makbul sayılmaktadır.

SQUALUS CENTRINA (Rough shark):
(CENTRINA VULPECULA)

Başı domuza benzediği için Türkiye sularında (Domuz balığı) adı ile tanınan bu tür familyanın bütün özelliklerini haiz olmakla beraber bu hayvanlarda ikinci dorsal yüzgecin kaidesi ventral yüzgecin kaidesiyle karşı karşıyadır. Dorsal yüzgeçlerdeki dikenler yüzgeçlerin orta kısmında bulunur, alt ve üst çenedeki dişler birbirinden farklıdır. Boyları dünya denizlerinde 10 - 12 kademe kadar olursa da Türkiye sularında bulunanlar ufak olur. 1.5 kadem civarındadırlar.

Sırtı ve yanları kahverengi, karnı beyazdır. Derisi plakoit pullarla kaplıdır. Eti yenmez.

ACANTHIAS UYATUS (Rough shark):
(SPINAX UYATUS)

Bunlar da ufak köpek balıklarıdır. Boyları 2 kademi tecavüz etmez. Türkiye sularında vardır. Bu hayvanın ağzında ekseriya siyah renkli ve luzucetli bir madde görülmektedir. Bunların dorsal yüzgeçlerindeki dikenlerin yan taraflarında birer kanal mevcuttur.

CENTROPHORUS GRANULOSUS :

Spinax genüsüne mensup balıklar ile hemen hemen aynı evsftadır. Yalnız üst çene dişlerinin sivri ve uzunca birer ucu vardır. Alt çene dişleri uçları çıkıntılı olup yatık vaziyette dururlar. Boyları 5 kademe kadar olur. Türkiye sularında vardır.

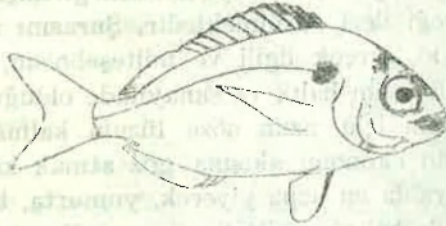
SPINAX NIGER (Lantern shark):
(ETMOPTERUS SPINAX)

Üst çene dişlerinin herbirinde bir kaç sivri uç vardır. Orta dişteki uç en uzun ucu teşkil eder. Alt çene dişleri kesicidir.

Küçük köpek balıklarıdır. En fazla 2 kadem boyunda olurlar. Türkiye sularında mevcuttur.

Spinacidae alt familyasına bağı SQUALUS CEPHALUS, SQUALUS MUTICELLUS, (Angular rough shark) adını taşıyan CENTRINA SALVIANI (OXYNOTUS CENTRINA), ve Japonya sularında yaşayan ve (Dogfish) adı verilen SQUALUS MITSUKURII, yine (Dogfish) adını taşıyan SQUALUS SUCKLEYI vesaire gibi daha birçok türler dünya denizlerine yayılmış bulunmaktadır.

Amerika'da tatlısuda yaşayan AMIA CALVA türüne (dogfish), (Mudfish), (Bowfin) gibi isimler verilmiş olup bu alt familyaya bağı bulunması muhtemeldir.

— 12 —

Gittikçe artan genel beslenme zorunluğunun giderilmesinde büyük faydalar
sağlayacak ve Türk ekonomisine müsbet etkileri olacak balıkçılığımızın
gelişmesi için alınacak tedbirlere dair

Kimyager
Fehmi Ersan

Yazımızın başlığını teşkil eden konu, özel dergi veya günlük gazetelerde zaman zaman bahis konusu edilmekte, bir çok topluluklarda konuşulmaktadır. Şurası muhakkak ki, bugün içinde bulunduğumuz yaşama şartları bize Napolyon'un «bir ordu midesinin üzerinde yürür» sözünün değerini pek açık şekilde önümüze sürecektir hale gelmiş bulunmaktadır. Son yıllarda bu espri üzerine iyice eğilmek zaruret halini almaya başlamıştır. Ordulara olduğu gibi, fikir ve beden işçilerine de yeterli gıda temin etmeden, halkımıza rahat beslenme imkânı sağlanmadan demokratik şartlar içinde istenilen kalkınmayı beklemek mümkün görülmemektedir. Halbuki yurdumuz yiyecek ihtiyaçlarının gittikçe artarak, hatta bir açığa kadar gideceği ileri sürülmektedir. Şurasını da ayrıca kayd etmek yerinde olur ki, birçok ilgili ve müteşebbisin, yiyecek maddeleri düzeninde en önemli rolün balık ve sanayiinde olduğunu takdir etmediği görülmektedir. Bunun için uzun söze lüzum kalmadan, gıda sıkıntısı çekmeyen devletlerin ekonomi akışına göz atmak kâfidir. Büyük kitlenin yaşadığı Japonya'da en ucuz yiyecek, yumurta, tavuk ve domuz etidir. Deniz ürünleri de bol ve çeşitlidir. Sanayi ülkesi Hollanda, Danimarka ve Almanya'da da et ve yumurta sıkıntısı çekilmez. Bunun sebebini tüketilen balık unu miktarlarının yüksek seviyesi açıkça izah eder. İthal ve istihsal edilen bu madde, koskoca bir ülkenin yiyecek standardına rahatlık vermektedir.

Yurdumuzda balık unu sanayii için gayet müsait şartlar varken bu maddenin esasında çok cüz'î sayılacak istihsal seviyesinde devamlı azalış bulunmaktadır. Buna karşılık ise son iki yıl içinde balık unlarının yem sanayiindeki değeri anlaşılmış ve talepler süratle çoğalmıştır. Şu halde bu probleme lâıykı ile eğilmek zaruret derecesinde önemli görülmektedir. Özellikle sayıları pek çok olan irili ufaklı göl, nehir ve derelerimiz balık sanayii için ideal birer kaynak teşkil etmekte iken bir yandan da

et fiatları alabildiğine artmakta, hayvancılığımız yem sıkıntısı çekmektedir.

Bu sözlerin özeti, Türk iç su ve deniz balıkçılığının bir an önce ele alınmasıdır. Gıda maddelerinin bel kemiği olan et, yumurta ve yağ istih-salleri için hayati madde olan balık unu elde etmek ve hatta ithal et-mek zarureti artık kendini iyice hissettirmektedir. Bu gayeye en emin ve kısa yoldan varmak için diğer milletlerin baş vurduğu tedbirler ile balıkçılığımızın bu günkü durumu kıyaslanıp aşağıdaki özetler sıralana-bilir:

1 — Yalnız kıyı balıkçılığı

Bu gün, balıkçılığımız belirli bölgelerdeki kıyı avcılığına in'isar et-miş durumdadır. Karadeniz ve Akdeniz'de sahillerden uzaklaşarak, uzak deniz balık avlarını yapabilecek teknelerle, bunları düzenleyip destekle-yecek teşkilât yoktur. Diğer taraftan denizlerimizdeki balık stoklarının yerlerinin tesbiti, buralardaki miktarların tahmini gibi araştırmalar ya-pılamamıştır. Bu sebepten kıyı avcılığımız çekirdekten yetişme balıkçı reislerinin tecrübe ve hünerlerinden ileri gidememektedir.

2 — Av metodu ve araçları

Kullanılmakta olan av metod ve araçları yurd sularına ve şartlarına uygun ve modern hale getirilememiştir. Bunun için de sistematik ve bil-gili bir şekilde denemeler yapılarak en uygun yolun tesbit edilmesi ge-rekmektedir.

3 — Kredi müesseseleri

Ekonomisini birinci derecede balıkçılığa bağlamış milletlerle, coğra-fi şartlar sebebiyle bu gelir kaynağını ikinci, üçüncü plâna almış ülke-lerin bu alandaki gayretlerini incelersek hepsinde avcılık faaliyetlerini des-tekliyen kredi müesseselerinin mükemmel hale getirildiğini görürüz. Ba-zılarında bu maksadla balıkçılık bankaları kurulmuştur. Bu suretle irili ufaklı kooperatifler halinde çalışan balıkçılara belirli şartlarla kredi sağ-lanmaktadır.

4 — İstihsal kooperatifleri

Yurdumuzda balıkçılara esaslı bir şekilde birlik sağlayacak istihsal kooperatifleri teessüs etmemiştir. Üretimle ilgili her alanda olduğu gibi, balıkçıyı da münferit halde pek çok hususlarda mücadeleden kurtaracak olan kooperatiflerdir. Lüzumlu av araçlarının en uygun şartlarla temi-ninden, tutulan balıkların değer fiatından satılmasına kadar her yönden kendini müsterih hisseden balıkçı, başı dinç olarak fazla istihsal peşinde koşabilir. Birçok memleketlerde balıkçı teknelerinde kullanılacak yakıtın

vergiden muaf tutulması, balıkçılık araçlarından vergi alınmaması gibi avantajlar bu kooperatifler sayesinde olmuştur.

5 — Fiat tanzimi

Yurdumuzda balıkçıyı fazla istihisalden ürküten bir husus da balık fiatlarının tanzim müessesesinin bulunmayışıdır. Bilhassa ara sıra zuhur eden akınlarda çok miktarlardaki avlarla yükselen istihsal seviyesi karşısında fiatlar alabildiğine düşmektedir. Neticede balıkçı zahmetinin heba olduğunu görmekte, fazla istihsalin kendisine bir şey temin etmediğini anlamaktadır. Halbuki halen mevcut soğuk hava depolarında yapılacak tadil ve tevsilerle bu gibi hallerde elde edilecek fazla istihsalin değerlendirilmesi mümkündür. Bu sayede sabit tutulacak taban fiat seviyesi ile hem balıkçı teşvik edilecek hem de devamlı bir ham madde stoğu temin edilmiş olacaktır. Bu rejimi balık mamulleri sanayiimizde inkişaf yolu açarak ihraç seviyemizin yükselmesine de yardım edebilecek istidattadır.

6 — Kalite standartları

Gelişmiş memleketlerde hemen her alanda kalite standartları vaz edilmiş olup bu yöndeki kontroller hiç bir suretle ihmal edilmezler. Bu hususta bilhassa ayrı bir özellik gösteren balık ve mamullerinin kalite kontrolleri çok önemli olup, buna dair mevzuat henüz yeni hazırlanmakta olup tatbikatını yapabilecek nitelikte eleman yetiştirilmemiştir. Bu kontroller yapılmadıkça mamullerimize ihraç pazarları bulabilme şansı azdır. Halen ise Belediye teşkilâtı ancak sağlığa zararlılık yönünden bazı kontroller yapmaktadır.

7 — Balık yan ürünleri

Şüphesiz balık istihsalini teşvik edecek olan iyi bir fiat seviyesidir. Buna etki eden faktörlerden biri de balık yan ürünleri bulunmaktır. İşlenen balıkların artıkları ile mamul hale getirilemeyecek olanlar ve yenmesi mütaad bulunmayan su ürünlerinden, balık unu, balık yağı gibi maddelerin elde edilmesi, balıkçılık ekonomisinin başlıca şartlarından sayılmaktadır.

8 — İç sular balıkçılığı

Türkiye'nin diğer önemli balıkçılık ekonomisi kaynakları da iç sularında bulunmaktadır. Balık mamulleri sanayii ile taze ve donmuş su ürünlerinin üretim seviyesinin yükselmesini önemli suretle destekliyecek, göl ve akar sular balıkçılığıdır.

Teknik esaslar içinde üretilmeye çok müsait olan iç su balıkları gelecek için kıymetli stoklar teşkil edebilir.

Yukardaki esaslar, balık istihallerimizi harekete getirecek birinci safhadır .Bundan sonrası ise malın pazarlanması, işlenmesi ve tüketimi problemlerini teşkil eder.

Diğer yandan ,balıkçılığımızın, küçük ve büyük baş hayvancılığımızı geliştirecek, genel ekonomi seviyemizi yükseltecek derecede önemli bir ürün olan balık yağı ve unu sanayii ayrı bir bahis teşkil eder.

Özetle bu büyük ve millî ekonomik harekete iyi bir plânla başlanmalıdır.

Bunlardan başka, her alanda o'duğu gibi çağdaş balıkçılık seviyesine ulaşabilmek için de her şeyden önce eğitim merkezlerine ihtiyaç vardır. Bu da çok önemli ve ayrı bir bahis olup, burada şu kadarına işaret etmek yerinde olur ki, böyle bir eğitim sistemine gitmeden önce, ilk olarak bün-yemize uygun tipte kurslar açarak istihsalde etkileri olacak pratik bilgiler verilmesi en uygun tedbir olacaktır.

YUNANİSTAN'DA BALIKÇILIK ENDÜSTRİSİNİN GELİŞME İMKÂNLARI VE PERSPEKTİFLERİ (Kısım 4)

**La Pêche Maritime'den
Çeviren : Şadan Barlas**

BALIKÇILIĞIN KALKINDIRILMASI İÇİN BEŞ YILLIK PLÂN

Balıkçılığın kalkındırılması için işbu yazının muharriri * tarafından kaleme alınan raporu müteakip, Yunanistan Plânlama ve Ekonomik Araştırmalar Merkezi bu konuda bir plân hazırlamıştır.

Sözü edilen proje 1966-70 dönemi içersinde balık tüketimindeki artış hızının geçmişte olduğundan daha sür'atle olacağını öngörmektedir. Bunun başlıca sebepleri şunlardır:

1. Millî gelirin sür'atli artış hızı ve dağılımının islahı.
2. Balık fiyatlarının halihazır seviyede istikrarı. Bu, tüketimin taşrada genişlemesile birlikte et tüketimi yerine balık tüketiminin geniş ölçüde ikâmesini intaç edecektir. Şu hususu kaydetmek gerekir ki, balık menşeli hayvansal proteinlerin ünite itibariyle maliyeti etten elde edilen hayvansal proteinlerin maliyetinden genellikle daha yüksek olduğundan etin yerine balığın ikamesi kaynaklarda önemli tasarruf sağlayacaktır. Esasen bu farkın istikbalde artacağı umulmaktadır.
3. Balığın konservasyonu ve taşrada balık tüketiminin artışını kolaylaştıracak elektrik şebekesinin genişletilmesi.
4. Çeşitli balıkçılık üretim dallarının yeniden örgütlenmesi ve programme uygulanan orkinoz, ringa ve morina balıkçılığı, balık yetiştiriciliği ve istryecilik gibi yeni dalların yaratılması. Sözü edilen yeniden örgütlenme, balıkçılık ve tarımda yeni dalların geliştirilmesi, hayvansal ve ucuz albüminli gıda maddelerinin yetersizliğinden dolayı tüketimde yaratılmış olan boşlukları doldurmayı istihdaf etmektedirler.

(*) La Pêche Maritime dergisinde yayımlanan «Yunanistan'da Balıkçılık Endüstrisinin Gelişme İmkânları ve Perspektifleri» başlıklı yazı Yunanlı Balıkçılık biyologu ve Halieia dergisi bilimsel Direktörü Dr. C. I. Ananiades tarafından hazırlanmıştır.

Tablo 7

İşletme sektörüne göre 1970 için öngörülen balık üretimi

İşletme sektörü	Üretim (ton)		Öngörülen artış %	Dağılım	
	1965	1970		1965	1970
1. Okyanus balıkçılığı	27073	67000	148	25,4	37,3
2. Akdeniz balıkçılığı ve karasuları balıkçılığı	45365	54500	20	42,6	30,2
3. Artizanal balıkçılık	27180	32000	18,5	25,5	17,9
5. Balık yetiştiriciliği	6955	13000	100	6,5	7,2
4. Göl ve laguna balıkçılığı	227	13500	5823		7,4
Toplam	106800	180000	59,3	100	100

5. Açık deniz balıkçılık faaliyetinin Atlantik ve Hint Okyanusunun diğer bölgelerine teşmili. Bu intikal Plânda öngörülmüştür. Yukarıda bildirilen hususlara istinaden balık tüketiminin 1965 in yaklaşık 145.000 tona mukabil 1970 yılında 200.000 tona ulaşacağı tahmin edilmiştir. Binaenaleyh yılda ortalama % 6,76 bir artış öngörülmektedir. Talebi artırmak maksadiyle, Plân 1970 yılı için 190.000 ton bir balık istihsali (yıllık artış % 10,8 dir), 10.000 ton balık ihracatı ve ithâlatın 30.000 tona düşürülmesini öngörmektedir. Esasen üretimdeki bu artışın, halihazırda bu dalla iştigal edenlerin sayısında herhangi bir değişiklik yapmaksızın sadece üretimdeki artış hızına eşit hızdaki prodüktivite artışı ile elde edileceği öngörülmüştür.

Prodüktivitenin artışına verilen büyük önem aşağıdaki faktörler ile haklı gösterilmektedir:

a) Bu prodüktivitenin balıkçılık işletmesinin bütün sektörlerinde çok büyük artış imkânlarının mevcudiyeti;

b) Bu dalla iştigal eden kişilerin rekabetini ve gelirini islah ihtiyacı. Gelirin sür'atle islahı, üretim programının gerçekleşmesini şüpheye düşürecek olan insan gücünün başka mesleklere veya yabancı ülkelere doğru akışını önlemek için elzemdir.

7 numaralı Tabloda Plânın, gayrı safi üretim tertibinin balıkçılık faaliyet sektörüne göre artış ve değişikliği hakkındaki tahminleri zikredilmiştir.

Bu tabloda görüleceği üzere, gayrı safi üretim artışı, bilhassa, nisbeten yüksek bir prodüktivite seviyesi ve balık yetiştiriciliğinin yeni sektörünün gelişmesiyle karakterize edilen okyanus balıkçılığının genişlemesiyle husule gelmektedir.

Diğer taraftan sünger üretiminin 1965 de yaklaşık 85 tondan 1970 yılında 145 tona çıkarılması öngörülmüştür.

Yukarıda zikredildiği gibi, Plânın diğer bir hedefi de balık satış fiyatlarının şimdiki seviyelerinde istikrarıdır. Balık temel bir gıda maddesidir ve Plânın hedefi bu ürünü büyük halk kitlesi tarafından satın alınabilecek bir besin haline getirmektir. Bu dalın prodüktivitesinde süratli bir artış hızının balık fiyatlarının istikrarına çokca yardım edeceği öngörülmektedir. Ayrıca ve bu maksat ile, ürünlerin ticaretinin geliştirilmesi ve satış masraflarının azaltılması için tedbirler alınması da düşünülmektedir.

Gerekli yatırımlar

Plân hedeflerinin gerçekleşmesi için; 33.600.000 frangı (60.480.000 TL.) kamu sektörüne verilecek olan 260.800.000 franklık (469.440.000 TL) yatırımlar öngörülmektedir. Okyanus balıkçılığının ihtiyacı olan yatırımlar 176 milyon frank (2.888 milyon TL) yâni total yatırımların % 65,4 ü olarak tahmin edilmiştir. Bu rakamlar yukarıda zikredildiği gibi yüksek bir prodüktivite ve randımanla karakterize edilmiş okyanus balıkçılık sektörüne verilen önemi göstermektedir. Daha açıkca bir ifade ile, Okyanus balıkçılık yatırımları yıllık üretim kapasitesi 45.000 ton olan otuz yeni balıkçı teknelerinin alımına taallük etmektedir.

Akdeniz balıkçılığı ve karasuları balıkçılığı için 16 milyon franklık (28.800.000 TL) yatırımlar öngörülmektedir. Bu yatırımlar evvelâ eski ve çok küçük balıkçı teknelerinin yerine balıkçılığın halihazır icaplarına adapte edilmiş yeni teknelerin ikamesine taallük etmektedir.

Yatırımlar, aynı zamanda, mevcut balıkçı tekne sayısının azaltılmasını ve faaliyet sahalarını memleketten uzak yerlerdeki balık avlama bölgelerine teşmil edebilmeleri için balıkçı teknelerinin en iyi randımanlı daha güçlü motorlarla teçhizi suretiyle, balık avlama yerlerinin tedricî dekonjestiyonunu hedef tutmaktadır.

Artizanal balıkçılık için öngörülmüş olan 4 milyon franklık (7.2 milyon TL.) yatırımlar küçük sandalların başkalarile değiştirilmesine, motorlû gruplardaki teknelerin teçhizatlandırılmasına ve bu teknelerin balık avlama teçhizatının yenilenmesine tahsis edilmiştir.

Göl ve laguna balıkçılığına gelince, öngörülen 8 milyon franklık (14.4 milyon TL) yatırımlar göl ve lagunalarındaki balıkların ıslahı için çeşitli işlerin yapılmasına tahsis edilmiştir.

Yunanistan'da ilk defa olmak üzere yeni kaynak sektörlerinin de-

ğerlendirilmesini teminen balık yetiştiriciliği alanında 3.200.000 franklık (5.760.000 TL) yatırımlar öngörülmüştür.

Yatırım programı süngercilik sektöründe eski teknelerin yenilenmesi, yeni teknelerin yapımı ve teknik teçhizatlarının islahı için 2.400.000 franklık (4.320.000 TL) bir harcama ile balık üretimini değerlendirme sektöründe (konsantrasyon, konservasyon, taşıma) bazı tesislerin (balıkçı limanları, liman tesisleri, yük gemileri, frigorifik tesisler, v.s.) yapımı veya bitirilmesi mutasavverdir.

Tablo 8

1966 - 1970 dönemi için öngörülen yatırımlar
(1965 değeri ile milyon frank olarak)

İşletme sektörü	Özel	Kamu	Yekûn
1) Okyanus balıkçılığı	1100	—	176
2) Akdeniz balıkçılığı ve karasuları balıkçılığı	110	—	17,6
3) Artizanal balıkçılık	35	—	5,6
4) Göl ve laguna balıkçılığı	5	35	6,4
5) Balık yetiştiriciliği - ıstırcılık	25	—	4
6) Süngercilik	10	—	1,6
7) Av üretiminin değerlendirilmesi (konsantrasyon, konservasyon, taşıma)	185	75	41,6
8) Araştırma - meslekî eğitim	—	100	16
Toplam	1470	210	268,8

Plân, mütehassıs işçiler ve balıkçılık teknisiyenleri yetiştirmek için, ve mevcut hidrobiyolojik şartların etüdü maksadiyle, balıkçıların meslekî formasyonuna, balıkçılık araştırmalarına özel bir önem atfetmektedir. Bu maksat ile, üç balıkçılık okulunun kurulması, oşinografik araştırmalar enstitüsüne personel ve materyal verilmesi, Akdenizin ve Yunan arazisinin diğer balık avlama yerlerinde bilimsel ve tecrübî araştırmaların finanse edilmesi mutasavverdir. Bu yatırımlar için yapılacak harcama 1966-70 dönemi içersinde 17.600.000 franka (31.6 80.000 TL) balığ olacak ve tamamen Devlet tarafından karşılanacaktır (72 milyon TL).

Bu mebalığden başka, av ürünleri muamele sektöründe önemli yatırımlar öngörülmüştür. (Bu kategori yatırımlar işleme sektörü yatırımlarına dahildir.) Devletin yatırımlar konusundaki faaliyeti balıkçılık

araştırmaları, balıkçıların formasyonu, balıkçı limanlarının yapımı, frigorifik tesisler, balıkçılıkla ilgili islahat işleri, göllerin ve balık yetiştiriciliğinin zenginleştirilmesi, v.s. üzerine temerküz edecektir. Bu sektör-
lere 33.600.000 franklık (60.480.000 TL) bir kredi tahsis edilecektir.

Özel yatırımlar programının finansmanı, geniş ölçüde banka siste-
minden, ve bilhassa Yunanistan Ziraat Bankası, Sınai Kalkınma Banka-
sı, v.s. den karşılanacaktır.

(Devam edecek)

Dünya Balıkçılık Âlemi

İÇ HABERLER

★ Et ve Balık Kurumu Ekim 1967 ayında balıkyığı ve unu fabrikasyo-
nunda ham madde olarak kullanılmak üzere Zeytinburnu Et Kombinası
için 6.9 ton balık alımında bulunup Kombınada 1.9 ton balık unu istihsal
etmiştir. Kurum aynı ay içersinde Trabzon mamulü 30.6 ton hamsi yağı
ve Zeytinburnu mamulü 1.9 ton balık unu satmıştır.

★ Et ve Balık Kurumu 1967/68 palamut av mevsiminin başlangıcından
20 kasım 1967 gününe kadar toplam 200 ton palamut alımında bulun-
muştur.

★ Japonya'nın Orta ve Yakın Doğu, Afrika Teknik İşbirliği Plânı çer-
çevesi dahilinde balık avlama eksperı olarak 1965 yılının Kasım ayında
memleketimize gelip Et ve Balık Kurumunda çalışmış olan Japon
Takeo Shimiada ve İsamu Shikida 3 Kasım 1967 de memleketlerine dön-
müşlerdir.

★ Et ve Balık Kurumunun soğuk depolarında 1967 yılının ilk yarım dö-
neminde 390.0 ton soğutulmuş ve 526.0 ton dondurulmuş olarak toplam
916.0 ton çeşitli deniz ve tatlı su balıkları ile krüstaseler soğu ile muha-
faza edilmiştir. Dondurulmuş olan su ürünlerinin 10.8 tonu karides, mü-
tebakisi balıktır.

★ Et ve Balık Kurumu soğuk depolarında 1967 yılının ilk altı ayı içers-
sinde toplam 6.760 ton buz imâl edilmiş ve 5.735 ton buz satılmıştır.

★ Av tatbikat programı gereğince Et ve Balık Kurumu 1 - 25 Ekim
1967 tarihlerinde Karadeniz boğazı dışında Sazan, Yunus ve Pisi av ge-
milerile ve naylon palamut gırgır ağı kullanarak av tatbikatında bulun-
muş ve bu tatbikatta 10648 adet palamut ve 41 adet torik tutulmuştur.

★ İstanbul Balık Hâlleri Müdürlüğünce verilen bilgiye göre, Eylöl 1967
içersinde adı geçen Hâllere 2.237.896 TL.sı değerinde 1.012.850 kilogram
ve 35.549 adet çeşitli deniz ve tatlı su ürünleri gelmiştir. Bunların cins-
ler itibariyle miktar ve aylık ortalama toptan kilogram fiatları şöyledir:

Deniz balıkları: Barbunya 1783 kg 4790 krş; Tekir 25980 kg 1220 krş; Kal-kan 9139 kg 883 krş; Dil-Pisi 1390 kg 1300 krş; Levrek 1372 kg 2952 krş; Kefal 7342 kg 600 krş; Gümüş 152 kg 1617 krş; Kupes 48 kg 512 krş; Mezgit 44 kg 954 krş; İskorpit 646 kg 323 krş; Mercan - Sinağrit 1433 kg 1024 krş; Hani, Lâpina, İşkına 146 kg 1428 krş; Lüfer 58134 kg 590 krş; Minakop 4215 kg 1393 krş; Kaya 9 kg 499 krş; Hamsi 22116 kg 150 krş; Kılıç 1061 kg 3193 krş; İstavrit 186743 kg 149 krş; İzmarit - İstrongiloz 365 kg 342 krş; Sardalya 952 kg 418 krş; Orkinoz 119 kg 249 krş; Zargana 110 kg 263 krş; Dülger 29 kg 766 krş; Gelincik 213 kg 2550 krş; Uskumru 15551 kg 413 krş; Karagöz 540 kg 1441 krş; Çitari 88 kg 2948 krş; Kolyoz 4667 kg 463 krş; Akya 94 kg 394 krş; Tirsi 20 kg 170 krş; Kırlangıç 441 kg 1183 krş; Torik 42630 kg (8700 çift) 4.14 krş; palamut 613437 kg (721690 çift) 0.40 krş; Keler 12 adet 1841 krş; muhtelif balıklar 539 kg 630 krş.

İstanbul Balık Hâllerine Eylül 1967 ayında gelen torik ve palamut balıklarının birer çiftinin ortalama ağırlıkları sırasıyla 4900 ve 850 gramdır.

Tatlı su balıkları: Mersin 674 kg 771 krş; Sudak 2468 kg 752 krş; Yılan balığı 140 kg 808 krş; Yayın 2522 kg 476 krş; Turna 15 kg 173 krş; Sazan 247 kg 108 krş; Kızılkanat 15 kg 266 krş.

Krústaseler: Karides 5241 kg 3136 krş; İstakoz 2715 adet 2600 krş; Böcek 849 adet 2728 krş; Pavurya 18898 kg 156 krş; Çağanoz 3975 kg 32 krş.

Molüskler: İstridye 790 kg 29 krş; Midye 8000 kg 5 krş; Tarak kg 32 krş.

★ Türkiyede ilk defa olarak Tarsus Sulu Ziraat Enstitüsü tarafından Tarsusun verimli tarlalarında balık yetiştirilmiş ve ilk mahsul alınmıştır.

Tarlada balık yetiştirmek için, toprağın üzerine bir kaç karış yüksekliğinde su dökülmekte ve bu suyun içine İsrailden getirilen balık tohumları ekilmektedir. Sun'î gübre ile yetiştirilen balıklar 400 ile 500 gram arasında değişmektedir. İlk balık tarlalarından oldukça bol mahsul alındığı için önümüzdeki günlerde yeni balık tarlalarının yapılacağı bildirilmiştir. Yeni tarlalara atılacak tohumlar bu sefer, İsrailden alınmayacak, Antakya civarındaki Amik gölünden çıkarılacaktır. Enstitü yetkilileri, Amik gölünden tohum araması yaptıktan sonra yeni tarlaların tohumlanacağını söylemişlerdir.

Cumhuriyet Gazetesi'nden

DIŞ HABERLER

Amerika Birleşik Devletleri

★ Balıkçılık endüstrisi üyeleri, Amerika'daki Milletlerarası Ticareti Geliştirme Ofisi Ticarî Balıkçılık Bürosunun yaptığı çalışmaların, kendile-

rine faydalanılmayan balık cinslerinden işlenmiş mamuller için deniz aşırı piyasaların kurulması hususunda imkân sağladığını bildirmektedirler. Sazan balığından yapılan sosisler Almanya'da satılmıştır. Tirsi ve kaya balıklarından yapılmış balık «pepperoni»si Frankfurt'da çok ilgi görmüş olup ticarî maksatla imâl edildiğinde Batı Avrupa'da piyasa bulacaktır .

Calico taraklar, yumurta ile birlikte, Fransada, İngiltere'de ve Almanya'da teşvik görmüş ve başlangıç olarak ihraç edilmek üzere 13.5 ton satılmıştır.

Adı geçen Büro, tirsi ve faydalanılmayan diğer balık cinslerinden yapılmış kahvealtılık sosisleri de ihtiva eden daha fazla çeşitte işlenmiş yeni mahsullerin bu sonbaharda piyasaya arzını öngörmektedir.

★ Bir portatif trol ölçme sistemi Amerika'nın Gloucester İstikşafî Balık Avcılığı ve Gereçler Araştırma Üssünün Ticarî Balıkçılık Bürosu tarafından meydana getirilmiş olup ticarî trol balıkçı teknelerinin emrine âmadedir. Bu sistem tecrübî balık avcılığında kullanılan trol ağlarını ölçmek için geliştirilmiş olan soniktransducer sistemine istinat etmektedir. Yeni cihaz trol ağı deniz dibinde çalışırken ağzının dikey ve yatay açıklığını ve dipile temasını 7 inç genişliğinde çizgili bir kâğıt üzerine kaydetmektedir.

Cihaz ilk defa Gloucester'e bağlı 83 kadem boyunda «Annette G» adlı trol gemisinde kullanılacaktır.

★ Çabuk batan yeni bir orkinoz purse seine ağ modeli Kalifornianın La Jolla kentindeki Orkinoz Araştırma Laboratuvarı Ticarî Balıkçılık Bürosu tarafından geliştirilmiş ve başarı ile tecrübe edilmiştir.

Sözü edilen ağ müteamil purse seine ağlarından 3 misli daha çabuk batmaktadır. Bu önemli özellik ağın denize atılması sür'atini artırmakta ve yakalanmayan orkinos sürüsünün kaçma şansını azaltmaktadır.

Ağ üzerindeki tecrübeler Büro'dan Roger E. Green ve bir balık avlama gereçleri teknoloğu olan İsrail'li M'nahkem Ben-Yami tarafından yapılmıştır. Adı geçenler Amerikan Donanması ve San Diago'daki Department of Utilities'in tecrübelerde kullanılan vasıtalarından faydalanmışlardır.

«Commercial Fisheries Review»den

Bulgaristan

★ Bulgaristan 1970 e kadar 20 adet büyük kıçtan trol gemisi satın almak üzere bundan birkaç yıl önce Sovyet Birliği ile bir anlaşmaya varmıştır. 1967 ortasında herbiri yaklaşık 3200 gros ton olan en az 7 trol gemisi Bulgaristan'a teslim edilmiştir. Başlangıçta Bulgarlar, Afrikanın Güney Batı açıklarında olmak üzere Atlantik Okyanusunun Güney doğu

kesiminde balık avlamışlardır. Bulgarları navigasyon ve balık avlama tekniği bakımından yetiştirmek için yeni teslim edilmiş olan trol gemilerinde Sovyet eksperleri bulunmaktadır.

1967 yılı Mart ve Nisan aylarında açık deniz balıkçılık faaliyetleri Güney batı Atlantik'e intikal ettirilmiştir. İki büyük kıçtan trol gemisi Afrika açıklarında sardalya avlayan Bulgar balıkçı filosundan ayrılarak Arjantin açıklarında Patagonya Kıt'a Sahanlığına doğru Atlantik'i geçmiştir.

Sovyet Birliği 1966 sonunda Arjantin açıklarında Güney Batı Atlantik Berlâmi avlamaya başlamıştır. Bulgar balıkçı gemilerinin, kendilerine balık avcılığı ile ilgili dataları ve malzemeleri (su, fuel, onarım, v.s.) verebilecek olan Sovyet filosu ile birlikte balık avlamalarının mümkün olacağı zannedilmektedir.

«Commercial Fisheries Review»den

İtalya

★ Deniz Ticaret Bakanlığı Deniz Balıkçılık Müdürlüğü tarafından yayınlanan bir istatistiğe göre 1966 senesi sonunda İtalya balıkçı filosu toplam gros tonajı 220.941 olan 27.838 yelkenli tekne, 14.445 motorlu kayak ve 3.752 motorlu tekneden mürekkep idi.

İtalya balıkçı filosunun değeri yelkenli tekneler 28.252.971 TL., motorlu kayıklar 190.413.963 TL. ve motorlu tekneler 890.343.990 TL.sı olmak üzere toplam 1.353.296.924 TL. sı idi.

Balıkçılıkta istihdam edilen personel denizde birinci kategori 45.150, üçüncü kategori 72.358, karada 2.126, yardımcı faaliyetlerde 9.785 olmak üzere toplam 129.414 kişi idi.

1966 senesinde toplam değeri 1.419.597.45 TL. sı olan 256.316 ton balık, molüsk ve krüstase üretiminde bulunulmuştur. Bu üretimin 1.564 tonu orkinoz (10.067.526 TL.); 67.477 tonu hamsi, sardalya ve uskumru (192.916.800 TL.); 121.548 tonu başka balıklar (922.676.913 TL.); 55.128 tonu molüskler (213.857.019 TL.); 10.599 tonu krüstaseler (81.630.432 TL.) dir.

1966 yılı sonunda toplam 8079 tonluk 2.345 motorlu kayak ile toplam 11.962 tonluk 472 motorlu tekne balıkçılık faaliyetinden çekilmiştir.

1966 senesinde İtalya; Danimarka, Japonya, Hollanda; Fransa, Belçika menşeli 352.934.289 TL.sı değerinde 70.731 ton taze, soğutulmuş dondurulmuş balık; Hollanda, Birleşik Krallık, İspanya, v.s. menşeli 74.430.840 TL.sı değerinde 13.729 ton kurutulmuş, tuzlanmış, füme balık (morina ve kurutulmuş morina hariç); Danimarka, Fransa, Federal Almanya Cumhuriyeti, İzlanda, Norveç menşeli 5.924.520 TL.sı değe-

rinde 37.856 ton morina; Norveç, İzlanda menşeli 80.425.197 TL.sı değerinde 7.666 ton kurutulmuş morina; İspanya, Japonya vs. menşeli 34.329.600 TL.sı değerinde 9.760 ton taze, soğutulmuş ve dondurulmuş molüsk ve krüstaseler; Birleşik Arap Cumhuriyeti, İspanya, Amerika Birleşik Devletleri, vs. menşeli 6.409.469 TL.sı değerinde 844 ton müstahzar molüsk ve krüstaseler; Kanada, Fas, Portekiz, İspanya, Güney Afrika, Angolo, vs. menşeli 139.907.961 TL.sı değerinde 24.886 ton müstahzar balık ve konserve edilmiş balık ile çeşitli ülkelerden 58.473 TL.sı değerinde 17 ton insan gıdası balık unu olmak üzere 854.264.376 TL.sı değerinde toplam 165.489 ton balık ve balık mamulleri ithal etmiştir.

★ Okyanus balıkçı tekneleri sahipleri Konseyi yaptığı bir toplantıda balık tüketimi propagandası problemini müzakere etmiş ve otuzbinden fazla afişin asılmasını öngören bir programın önümüzdeki aylarda uygulanmasını kararlaştırmıştır.

«La Pêche Maritime»den

Japonya

★ Japon Balıkçılık Genel Müdürlüğü Kasım 1967 den itibaren Japonya'nın Pasifik sahili açıklarında tek tekne ile uskumru gırgırcılığına müsaade edeceğini ilân etmiştir. Bu tarihe kadar sadece çift tekne ile gırgır avına müsaade edilmekte idi. Yeni usul, uskumru balıkçılarına, şimdi, tek purse seine gemisi usulü ile sadece orkinoz avcılığına müsaade edilen kıyıda daha uzaklardaki sularda balık avlamalarına imkân verecektir.

Temmuz ve Eylül 1967 de tamamlanması programlaştırılmış olan 100 er gros tonluk iki purse seine gemisine Ekim 1967 ye kadar Pasifik sahili açıklarında uskumru denemelerinde bulunmalarına müsaade edilmiştir. Bu denemeler başarılı olduğu takdirde tek gemi ile uskumru gırgırcılığına doğru büyük bir eğilim yaratılabilecektir.

«Commercial Fisheries Review»den

★ Moritanya ve İspanya özel av bölgelerini tesbit ettikten sonra, temasa geçmek üzere bu ülkelere gitmiş olan özel misyon Ağustos 1967 de Japonya'ya dönmüştür. Bu seyahatin amacı, bu iki ülkenin hak iddia ettikleri sularda Japonların balık avcılığına devam etmelerine müsaade etmek için Japonya ile iki taraflı anlaşmaya varma imkânı üzerinde Moritanya ve İspanya hükümetleri ile balıkçılık endüstrileri yöneticileri nezdinde sondajda bulunmaktı. Japon basınına göre Moritanya makamları ile cereyan eden müzakerelerden Japonya'nın 1) Moritanyalı balıkçıların yetiştirilmesi; 2) balıkçı gemi ve balık avlama techizatının onarımı; 3) soğuk depoların inşaatı ve işletilmesi, av ürünlerinin pazarlanması, Japon teknik danışmanların Moritanya'ya gönderilmesi alanlarında tek-

nik yardımını artırmak şartıyla Japon balıkçı gemilerinin yeni avlanma bölgeleri sınırları içersinde ücret ödemeksizin balık avlamalarına müsaade edildiği intibah uyanmaktadır. Moritanya sularında balık avlamaya müsaade edilebilecek Japon balıkçı gemilerinin sayısı Japonların kooperasyon çabasının önemine tabidir.

Her ne kadar Japonlar tarafından teknik bir yardım ve ekonomik bir kooperasyon teklif edilmişse de İspanya'nın hak iddia ettiği sularda Japonyanın «tarihi» hakları konusunda İspanya'da yapılan konuşmalardan bir sonuç alınmamıştır.

«La Pêche Maritime»den

Peru

★ Peru balık unu endüstrisindeki buhran devam etmektedir. 1 Ocak - 15 Mayıs 1967 dönemi içersindeki balık unu ihracatı evvelki üç yılın aynı dönemlerindeki ihracatın altında olmakla beraber balık unu stokları rekor seviyelere ulaşmıştır. Dünya balık unu fiyatları 1965/66 mevsiminde düşmüş olmakla beraber biraz iyiye doğru gideceği ve istikrarlı olacağı görünmektedir.

Peru hükûmeti balık unu endüstrisinin problemlerini inceledikten sonra görünürde endüstriye konmuş olan vergi ve rusumları kaldırmamayı kararlaştırmıştır. Bunun yerine, bu gibi tahsilatı balık unu fabrikaları ve balıkçı filosunun modernleştirilmesi ve geliştirilmesinin finansmanına yardım edecek bir fonun tesisi için kullanmayı düşünmektedir. 6 Haziran 1967 de ithalat resimleri bir hayli artırılmıştır. Gazeteler bu artırmaların ilgili endüstrinin durumunu kötüleştireceğini bildirmektedirler. Cari balık avlama mevsimi 15 Haziran 1967 de kapanmıştır. 1966/67 avlama mevsiminde yaklaşık 8.5 milyon metrik ton hamsi avı yapılmıştır. Bu avdan yaklaşık 1.5 milyon ton balık unu üretiminde bulunduğu tahmin edilmektedir. Stokların, avlama mevsimi sonunda 750.000 tonun üzerinde olacağı umulmaktadır. Balık ununun yüksek bir yüzdesinin şimdiye kadar satılmış olduğu söylenmektedir.

«Commercial Fisheries Review»den

Sovyet Rusya

★ Av ürünlerinin radyasyonla muhafazası Sovyet İzotop Birliğinin Kalingrad şehrinde düzenlediği Seminerin başlıca temasını teşkil etmiştir. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Balıkçılık ve Atom Enerji bakanlıkları bilim adamları ve diğer Sovyet bakanlıklarındaki uzmanlar Seminere katılmıştır. Seminerin başlıca gayesi radioaktivite üzerinde

TÜRKİYE

**PARANIZIN
İSTİHBALİNİZİN
EMNİYETİ**

BANKASI

Telefon: 471648 - 478324 - 470727 - 471648

VİTA'yı çok seviyor...

VİTA'nın tadı o kadar nefis ki, VİTA ile pişen bir yemekten daha lezzetli bir şey olabilir mi!

VİTA, kalorisi bol ve kuvvet sağlayan bir gıdadır.

VİTA hafiftir, mideyi yormaz, çünkü fevkalâde sâf ve asiditesi az olan nebati yağlarla imâl edilir.

GRAFIKA

VİTA sayesinde
kocanız yemekleri
çok kolay hazmeder
Keyfi yerinde
olur.

yemeğin lezzeti

ET ve BALIK KURUMU

TELGRAF : ETBALIK ETBALIK BEŞİKTAŞ
TELEFON : 11 60 00 47 51 98

A N K A R A

İ S T A N B U L

ET VE BALIK KURUMU, YURT İÇİ VE YURT DIŞI PİYASALARA TAZE VE DONMUŞ ET, DERİ, BAĞIRSAK, ET YAĞLARI, ET MAMÜLLERİ, DİĞER HAYVANİ ÜRÜNLER İLE BALIK, BALIKUNU VE BALIK YAĞI ARZETMEKTEDİR. AYRICA FRİGORİFİK NAKLİYE GEMİLERİNİ İÇ VE DIŞ SEFERLER İÇİN KİRAYA VERMEKTEDİR. ET VE DİĞER ÜRÜNLER İÇİN ANKARA: BALIK, BALIKUNU, BALIKYAĞI VE GEMİLER İÇİN İSTANBUL ADRESİNE MÜRACAAT EDİLMELİDİR.

ET VE BALIK KURUMU OFFERS FRESH AND FROZEN MEAT, HIDES AND SKINS, SHEEP AND BEEF CASINGS, FATS, MEAT PRODUCTS AND OTHER ANIMAL BY PRODUCTS; ALSO FISH, FISH MEAL AND FISH OIL, TO THE DOMESTIC AND FOREIGN MARKETS. IN ADDITION REFRIGIRATED VESSELS ARE CHARTERED FOR CARRYING CARGO TO TURKISH AND FOREIGN PORTS FOR MEAT AND OTHER PRODUCTS PLEASE CONTACT OUR ANKARA HEAD OFFICE, FOR FISH. FISH MEAL, FISH OIL AND VESSELS OUR ISTANBUL ADDRESS MUST BE CONTACTED.

EBK 50/1967

YAYLACIK MATBAASI

İstanbul

Fiatı: 125 kuruş